છેલબટાઉ મોહેનારાણી.

નાટક ૨ અંકી.

ચ.)

તદ્દનજ નવા ફેરફાર અને તરેહવાર રાગ રાગણ-
ઓથી ભરેલો ગાયણરૂપી ખેલ.

પ્રગટ કરનાર

મે. એ. ભામબોત.

મુંબઈ:

ઓરિયન્ટલ છાપખાનામાં છાપ્યું છે.

સન ૧૮૮૧.

કિંમત ૨ આના.

તમાશે છેલબટાઉ મોહેનારાણી.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

કુવા.

(મોહેના ઔર સહેલીઆં પાની ભરનેકો આતી હુએ.)

ગરબી—જીંજોટી.

(ભર પાની સહેલીઆં હુએ દેની સોહામની.—વોહ રાહ.)

સહેલી—નીર ગોરી ચલી ભરનેકો મોહેનારાણી.
નીર ભરન ચલી નીરત—ગરીઆં ઘરસે,
ભારી ઘઘર સરપે ધરે ચાલે ડગરસે,—નીર૦
લાલ લગો માથે ટીલક મીસી ભરે દાંત,
કાલે કાલે બાલ ઝુલે મેંહેદી લગી હાત.—નીર૦
પાયેલ પયેજનીયા બજે ગરવા ગોરે હાર,
રસ ભરી વોહ નયેનમે કજરે ચલે ડાર.—નીર૦
બચેકી વોહ ચોલી તંગ ગોરી છતીઅન દબ જાએ,
ખીલ રહ્યો જોબના એહ ભર ભર ઉબરાએ.—નીર૦

હોરી.

(પાલાગુ કરજોરી—વોહ રાહ.)

મોહના.—કાહે સખીઆં કહુરી, પીઉ નાહી આએ હમારે.
પરદેસવા મોરે બાલમા ગએરે, છોડ અકેલી સીધારે,
કારતકમે જીઆ ચરક રહ્યોરી, આવેંગે બાલમા પ્યારે.—પીઉ૦
માસ ગયો વોહ તો રોએ રોએરે, આસ રહી મનમારે,
માગસરમે વાકી દેખ રહી રાહ, સેજ પલંગતો ખાઈ રે.—પીઉ૦

પોસમે હોસ એેહી મનમાંની, કે સજના આવેગે દોહારે,
પોસકે સાથ ગયા માહ સગરા, ન અબતક સેઆં પધારે.—પીઉ૦
ફાગનમે લાલ પગડી રંગાઈ, બનડન બએેડી સંવારે,
પીચકારી મેલુંગી રાજનકે સંગ, અબીર ગુલાલ ઉડારે.—પીઉ૦
ચઇતરકી હાએ ધુપ પડેરે, અગન પડત પીઉ બીનારે,
મનકી તો આગ બુજાવત ન આએ, કોએલા ભએ હાડસારે.—પીઉ૦
વઇશાખમે ભરભર આઇ બદરા, ઘટાકે ભએ રંગ કારે,
ગરજ ગરજ કર ચમકત બીજલી, છુપ ગએ સબ તારે.—પીઉ૦
ટપકત જેઠમે બુંદ મેહકી, પીઉ પીઉ પપૈઆં પુકારે,
પીઉ બીન નયેન ન બહીઆં મોરી એહ, સાવનસેભી દુહારે.—પીઉ૦
આખાડમે ખુબ ખીલી ચંબેલી, બયેડી મએ ગજરે ગુંદારે,
ગરવા પીઆકે મએ ડારૂંગી હરવા સરાવનભી યુંહી ગયોરે.—પીઉ૦
ભાદરવાસે મોરી આસ તુટી, લોચનસે બહી ધારે,
સાજન અબતક વોહ આએ નાહીરી, જોબન મીલા ધુલમારે.—પીઉ૦
(બટાઉ ઘોડેસ્વાર આવા ઘુએ.)

ઠુમરી—પીલુ.

(હો હો ઘભરાવે મોરી જાનરે.—વોહ રાહ.)

બટાઉ—મોહે પાનીઆ પીલા પનહારીરે,
ડગર ચલત મોહે પ્યાસ લગી.—મોહે પાનીઆં.
પયેર દુઃખત હએ—સાંસ ચઢત હએ,
છાઇ ઘટા હએ કારીરે.—મોહે પાનીઆં૦
દુર બહોત મોહે—જાના સુગરવા,
બરદ ઘઘરીઆં નારીરે.—મોહે પાનીઆં૦

હોરી—જીંજોટી.

(નરસીહોંના મેદાન અંદર—વોહ રાહ.)

મોહેનસ.—રાહાજુલ આએ ક્યાંહાં પરદેસીરે.

પીઓ પીઓ જળ દીળ ભરકે.
નીર પીઓ તુમ ગોરે હાતનસે,
લાજ મનમા કછુ ન કર પરદેસીરે.—પીઓ૦

દાદરા.

(નેજારા ભર મારારે—વોહ રાહ.)

બટાઉ—અબ હમે જાના ડગર પનહારીરે.
મોપે મયા કોઇ નીર પીલાયા,
ભુલુંગા કછુ ન તો એ નારીરે.—અબ૦

ગજલ—દેશ.

(ક્યા એગ્રાં આઇ ચમનમે—વોહ રાહ.)

મોહેના—અબર છાયા હમે સીઆહ આજ તુ મહેમાન રહે,
હમકો તેરેહી સમજકો તુ અમે નાદાન રહે.
બરક ચમકે હમે ઘટા છાઇ હમે કાલી ભરી,
બુંદ ચલતી હમે હવા કહેના મેરા માન રહે.
જીસ દમ આયા યાંહાં હમસે હુવા હમે સેર આબ,
રહેના લાજીમ હમે તુઝે હમપેભી એહસાન રહે.
ગરચે જાવંગા તુ ન રાહ મીલેગી તુઝકો,
કાંહાં જાતા હમે મુશાફર અરે અનજાન રહે.
તેરે આરમકે લીએ યાંહાં સબ મોજુદ,
એક સબ રહેના ન હો ગરચે તો એક ખાન રહે.

ઠુમરી.

(અરે દેશ છાંડ ચલે પરદેશી—વોહ રાહ.)

બટાઉ—અરે જોબનારે ખીલો મતવારો;
ખીલો મતવારોરે—ખીલો મતવારો—અરે.
લોચન તેરી, રસકી ભરીરે, સરસ સરૂપ લેહરો—અરે.

ગજલ.

(તફરકા હોતા હમ્એ અયેઆભી ગુલદામ કહી—એ રાહ.)

મોહના—હુસ્નકા અઐસા ખીલા કહીંભી, ગુલીસ્તાન ન હો,
ચેહરા અઐસાભી ન હો—સુરતે ના જાન ન હો.
શમસ અનવર એહ કીસ—આસમાનસે જારી હમ્એ હુવા;
સાની જીસકા તો કોઇ—ખુલ બુતે ખોરસ્તાન ન હો.
ગંજ બગશા હમ્એ ખુદા—હુસ્નકા તુને કઐસા એહ ભલા;
જીનો પરી અઐસે નહી—ઔર કોઇ ઇનસાન ન હો.
બખ્ત ક્રમકે હમ્એ જબીંપર એહ—બુલંદ ઇસકી અબસ;
કીસકા ખાનદાન શાહના—કમ્રુ ખીનહાન ન હો.
કૌન હોગા તુજવાં—ઔર કાંહાંસે આએ,
અપના તુ હાલ સુના—શરમસે ખાનદાન ન હો.

હોરી.

(ફાગનકે દીન ચાર—વોહ રાહ)

બટાઉ—હું છેલબટાઉ મઐ જાન—જાનરી કુંવર હું મઐ દેહલી શેહેરકા.
સયેર કરનેકા મયે આયા ફીરત હું;
અબ અપની બતારે પીછાન—જાનરી—કુંવરહું.

લાવની.

(ગુલ ચમનમે ખીલ્યુ છુપા.—વોહ રાહ.)

મોહેના—સુનો અમદાનગરકી હુંગી મઐ મોહેના રાની,
ગુજરાત કે નહી ખીચ મેરા કોઇ સાની.
આઇ સાથ સહેલીઆં કે મેરી કુવે પર,
રખ શું મખળ રેશમી શરપે ધરી હું ધાધર.

ખાવીંદ મેરે પરદેશ ગએ હએ ખારે,
હો ગએ હએ બરસ બારા વોહ નહી પધારે,
જોબનકે બાહારમે બની મસ્ત મતવારી,
અએ છેલબાટાકી સુરતપે તેરી હું વારી.
તું પાની પીલા મહોબતકા મુઝે અએ જાની,
ગુજરાતકે નહી બીચ મેરા કોઇ સાની.

(વોહીજ રાહ.)

ખટાઉ—લગી લગી મુઝે બાન લગી તુ લુટ ગઇ દીલદાર,
સમઝ તુ અબસે સોહન પીઆરી—મુઝકો તેરા દીલદાર.
ભડક રહી હએ આગ મહોબતકી—હુવા મેરા તન ખાક,
ભભુત લગાવોહ વસલકી મેરે—બનાઉં દીલકો પાક.
આયા પેચમે સકી ખુમારી—ફસા હુ મએ અનજાન,
કીઆ હએ દીલકો હવાલે તેરે—સમઝકે તુંઝે નાદાન.
ઉડા ન બાતે ચતુર નાર તુ—બોલ સું હસકે,
ટપક રહે હએ લબોંસે તેરે બુંદે ભલા રસકે.
મસ્ત હુવા હએ મન લગી મોહન વોહ તેરી તલવાર,
સમઝ તું અબસે સોહન પીઆરી—મુઝકો તેરા દીલદાર.

ટપા—જીંજોટી.

મોહુના—બલ બલ બકે જાઉરે—રાજ હમારે,
લગા લે અબ દીલસે—બલ બલ.
પ્રીત બડી હમસે—તોરી માહીરે,
જાઉ તોપે જળ લાલારે—લગા લે અબ દીલસે૦

(ભાતે હુએ.)

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

મહેલ.

(મોહનાકી સાસ દાખીલ હોતી હૂએ.)

જીલ્લા.

(ચાહત પ્યારે દીલબર દોનો—વોહ રાહ.)

સાસ—આઇ અબતગ નાહી મોહનારાની,
ગઇ પનહારન બન કુવેપર.—આઇ.
દેર લગાઇ—નાહી કાહે આઇ,
ગઇ અકેલી સોહાગન કુવેપર.—આઇ.

(મોહના દાખીલ હોતી હૂએ.)

કાહારવા.

(ખુશહાલી ખુશહાલી ખુબ આજકી ખુશહાલી.—વોહ રાહ.)

કહે આજ કુવે પાસ ઇતની દેર કયું લગાઇ.
ઇતની દેર કયું લગાઇ—ઇતની દેર કયું લગાઇ,
કુવે અંદર ઘડા ગીરાથા—રસી આંથી ટુટી,
સખીઅનકે સંગ ખેલ રહીથી—યા કીસનેરી લુટી.—કહે.

ઠુમરી—પીલુ.

(હોજી મન લુટ ગયો દીલજાની.—વોહ રાહ.)

મોહના—સુનો મેરી શાસ ખફા નહી હોના,
ખફા નહી હોનાજી—ખફા નહી હોના૦
મેરા ભઇઆ મોહે મીલા કુવેપર,
દેખ મુજે આયા રોના—ખફા નહી હોના૦
લાઇ મઇએ ભાઇકો—સાથ યાંહાં ઘરકો,
એક રયેન બસેરા યાંહાં દેના.—ખફા નહી હોના૦
જાવેગા કલ વોહ અપની સફર પર,
જો હુકમ હો સાસ કહેના.—ખફા નહી હોના૦

ગજલ.

(ગયરતન આઇ તુજકો કુછ યાર બેશરમ.—વોહ રાહ.)

સાસ—અંદર ન ઉસકો લાઇ તુ યાંહાં કયું અરી નાદાન,
કયે કહે ઉસકો આપના હમ યાંહાં મહેમાન.
ભાઇ હઅે તેરા વોહ મેરે ફરજંદકે બરાબર,
જા હાત પાઉં ઉસકે ધુલા—લા તુ નહલાકર.
પહેના અેહ જોડા ઉસકો શીતાબીસે જા જરરીન,
અેહી હઅે તેરી ફરજ તેરા દીન અૌર આઇન.
ખાનેકી મઅે તજવીજ અબહી જાકે કરૂંગી.
જો કુછ કેહ અે મોજુદ વોહ સબ આગે ધરૂંગી.
ન ઠયેર યાંહાં મોહેના તુ દેર ન અબ કર.
આયા હઅે કયે મુદ્દતસે તેરાં બીરાદર.

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

રસ્તા.

(મોહેનાકા ખાવોંદ હાથમે શામાનકી ઝોલ્લી લેકે દાખીલ હોતા હઅે.)

પદ.

(સુન માહારાજા ખુશ હો મનમે.—વોહ રાહ.)

ખાવીંદ—ભટકા હુ મયે બારા બરસ તગ શહેર બહોત ફીર આયારે,
અમદાનગર મઅેને છોડા મેરા—છોડી મોહેના રાનીરે.
સફરકો નીકલા બનકે સોદાગર—ખજાના ખુબ કમાયારે,
મુલતાન ગયા અૌર દીહલી દેખી—લખનો દેખા નગીનારે,
દેખા બંગાલા સારા મઅેને—ચુડીઆં કલકતેકી લાયારે,
કશમીર દેખા લાયા દુશાલે—દેખી મથુરા રાનીરે.

કાશીમે જા તીરથ કીયા મયને—ગંગાજલભી લગાયારે,
બીજાપુરકે ગુંબજ દેખ—ગુલંકડેકા કીલારે.
દખનમે મય્યે રહા બરસ દો—રંગ તો ખુબ ઉડાયારે,
સુરત શહેરમે આયા હુ અબ અમદાનગરકો જાઉરે;
મોહેના જા મીલુંપ્યારી—મોસેં મીલા દે ખુદાયારે.

બાબ પહેલા—પરદા ચોથા.

મહેલ.

(મોહેનાકી સાસ ઔર દેવર હંસરાજ દાખીલ હોતે હૈ.)

(લાજ રખલે શ્યામ મોરી.—વોહ રહા.)

સાસ—નાહી નાહી ઉઠી હંસરાજ હો, નાહી ઉઠી વોહ મોહેના રાની.
ભાવજ કેહ કલ લાઈ બસમેકો,
મુંગવાકે રહી દગાબાજ હો—નાહી ઉઠી૦
ઓર બઈ હમ્મે—કોન ગઈ વોહ,
નાહી દીસત વોહ આજહો—નાહી ઉઠી૦

કાહારવા.

(સારે તીન પૈસે શેર મછલી.—વોહ રાહ.)

હંસરાજ—શક આવે મોહે મોરી માતારે,
નાહી બીગાનો વોહ બીબી હમારો,
કોઈ ઔરહી હમ્મે મચ માતારે.—શક૦

ગજલ—અસાવરી.

(અગર યું હરદમ તું જારી કરેગી.—વોહ રાહ.)

સાસ—ઇસી વકતહી પાસ ઉનકે તો જાએ,
દેખકે અપને એહ શકકો મીટાએ.
અગર મોહેનાને કીઈ નાપાક દામન,
ઉસકો વંહી આગસે જલાએ.

યાર જો હય્યે આંહાં ઉશકા વોહ મુજી,
એહ ખંજરસેહી ઉસકે મરકો કરાય્યે.
દેખે વોર કીસ જાય્યે પર હય્યેંગે દોનો,
જાંહાં છુપે હય્યે વાંહાસે પતા મીલાય્યે.
તું ચલ મેરે ફરજંદ લે ભાઇકા કીના,
ઘરકી હમારે એહ હુરમત બચાઓ.

(જાતે હુએ.)

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવા.

બાગ.

(મોહેના ઔર બટાઉ ઝરૂખેપર બયઠે હુએ.)

(અબ ઘરવા જાને દે.—વોહ રાહ.)

મોહેના—મંધ ભરીઆં નયેનારે, હો સજન, મતવારીઆં.—રસીક,
ચુંદરીઆં, ટચકીઆં, ભીંગા દીઆ, સોહનીઆ મરમ લાગે.—મંધ.
મંધવા પીવત હું ભરે ભરે, પ્રીતકો પાવત હું નીંદર લાગે,
છબા બલહારી જાઉં મર મર,—મંધ ભરીઆ નયેનારે.

ગજલ.

(ચાહે જફાઓ જોર કરે.—વોહ રાહ.)

બટાઉ—દીલબર તુ દે યું ઇશકકી નહી જામ ભર સનમ,
મસ્તીકી લહેર આતી હય્યે અબ લહર પર સનમ.
દુનીઆકા દોનો દેખા તમાશા એહ ઇશકમે,
એહ આઇનેકુ હમસે અમસ દુર કર સનમ.
બેઇજ્જત સમાઇ સારી જેહાંકી હય્યે ઇશક બીચ,
ખુમાર હમકો મયેકી એહ હય્યે નાજે તર સનમ.
આતશ હય્યે ચમકે આંખોમે અબ ઔરહી તેરે,
જળ જાઉ ઉશકા શોલા તુ ગીરાય્યે ગર સનમ.

આરામો ચયેનકી એહ હએ નોબત અએ દીલરૂબા,
બાજારે ઇશક ગરમ રએ તા સહર સનમ.

તીલાના.

(તદરે તની નીત.—વોહ રાહ.)

મોહના—લાગોરે જાની પીતમ લાગો ગરવા,
મોરે ગરવા—બન હરવાં.—લાગોરે જાની.
ગરમ ગરમ બોસે લેવો કયું ના,
રહો સજના એક રજના.
વા—રી—મો—હે—ના—સ—જ—ના—
ની—ત—ર—સ—લે—વો—ના—લાગોરે જાની.

(મોહનાકા દેવર હુંસરાજ એક ખીડકીમેસે ઝુકાતા હુએ.)

હોરી.

(તુમ કયેસે બહુજી દલગીર—વોહ રાહ.)

હુંસરાજ—તુને કયેસી, એહ કીહરી તકસીર.
નાહી ડર કીનોરી,
જાઉં મએ જલદી, માત લે આઉં,
મન તુને ફેર બાનોરી—તુંને.

(જાતા હુએ.)

(નંદજીકા લાલા મોરા—વોહ રાહ.)

મોહના—છુપ જાઓ છેલા મોરે—છુપ જાઓ છેલા,
આવત હએ યાંહાં સાસ મોરી—ટેક.
ઝરૂએકે બાહેર અબ, ફેંકોજી દુશાલા,
ઉતરો મોરે સજન, એહ હએ ફાંસા હમને ડાલા—છુપ.
બાગકે તુમ બીચ જાઓ, છુપો મેરે લાલા,
આઉંગા મયે પાસ તોરે નાહી હો મતવાલા.—છુપ.

(હુંસરાજ ઓર સાસ દાખીલ હોતે હુએ.)

મરસીઆ.

સાસ—અરી બેસવા તુને એહ કયા કીઆ,
મેરે નામપે ટીકા કએસા દીઆ.
મોહેના—સમઝતી નહી હું તુમહારા કહા,
કહો સાસજી હમસે કયા હએ હુવા.
સાસ—મુઝે પુછ અબ તું ન તેરી ખતા,
તેરા યાર હએ કાંહાં હુવા બતા.
મોહેના—કહો રખતે બટા હો કયું જી ભલા,
અગર હો ખતા મેરી કાટો ગલાં.
સાસ—વોહ તેરા કાંહાં આજ હએગા સગા,
કી જીસકે લીએ તુને કીઆ દગા.
મોહેના—મોરી ગરચે હુઇ હો ખતા દો બતા,
ન અયેસે બહાનેસે મુઝકો સતા.
સાસ—કરંગી મએ રૂસવા તુઝે અબ સદા,
કે ફરજ અપની તુને કીઇ ન અદા.

ગજલ.

(બહાર આઇ ભરદે બાર.—વોહ રાહ.)

મોહેના—ખુદાયા હમપે એહ આઇ બલા એહ નાગાની હએ,
ગજબ હએ સખ્ત આફત હએ કબાહત ઓર ગેરાની હએ.
સીતમ કરતે હો તુમ મુઝપર સતાના યું નહી અછા,
સુની હએ એહ બાત ઝુઠી કહો કીસકી જબાની હએ.
અરે હું બેગુનાહ હએ હુઇ કહો તકસીર કયા મેરી,
ખતાકે દાગકી મુજપર નહી કુછભી નીશાની હએ.
મેરે એહ પાક દીલ હયેગા, બદન ખાલીસ હએ એહ માનો,
ચમકતી પારસાઇસે મેરી રોશન પેશાની હએ.

કીસીને દુશમનીસે એહ ગીલા મેરા કીઆ હોગા,
તોઆજજુબ હું કે તુમનેભી ગલત એહ બાત માની હએ.
અગર મનજુર હો તુમકો મુજે રૂસવા કરો જેહાંમે,
જો રૂકો આપ હમસે તો ખુદાકી મેહેરબાની હએ.
બતા વાર ગરચે હુંગી મએ ન દેખું સુરતે આરામ,
કટાને સરકો અપને અબ ખડી મોહેના એહ રાની હએ.

(આશકને કયેસી કીઇ બેવફાઇ—વોહ રાહ.)

સાસ—ન મએ તુઝકો આએ બેવફા જાનતીથી,
કરેગી ન તું યું દગા જાનતીથી.
ગઇ અપને ખાવીંદસે તું બદલ અબ,
તેરે દીલકો મએ તો સફા જાનતીથી.
તેરી ઉમરકો જબકેથી મએભી નાદાન,
ન ખાવીંદસે દુસરા જાનતીથી.
ખતાકી તેરી મોતકી બસ સજા હએ,
તુઝે મેં એ નહી બેસવા જાનતીથી.

(મયેવારી કરવટીઆં લેને દે.—વોહ રાહ.)

મોહેના—હો મોહે દોહાઇઆં લેને દે,
ધીરજ ધીરજ ધર સાસ હમારી.—દોહાઇઆં.
તલેમે મારી ડારૂં કલેઆંરે,
કસમ લઉ મોરી અખીઅનકે.—દોહાઇઆં.

(ફાગનકે દીન ચાર.—વોહ રાહ.)

સાસ—સત અગર હો તુ નાર;
કલરી, નગરી હુજુર દો તું નાગ ડસા લે.
મોહેનાં—સોગંદ લઉંગી.—નાગ ડસાઉંગી, સતીય લઉં સનગાર,
સાસ—કલરી, નગરી હુજુર દો તુ નાગ ડસાલે. (જાતે હએ.)

બાબ પહેલા—પરદા છઠા.

એક બાગ.

(છેલબટાઉ અકેલા ફીરતા હુએ.)

ઠુંમરી—પીલુ.

(ખોટી હમે તોરી બતીઆં સગરી.—એ રાહ.)

બટાઉ—આઇ નાહી વોહ મોહેનાગરની, જી ન લાગેરે,
જી ન લાગેરે—મોરાજી ન લાગેરે—આઇ નહી.
રાહા દેખત મએ બયેઠું કાંહાં તગ,
અબતો દુઃખ રહી નયેના મોરી, જી ન લાગેરે—આઇ નહી,

(મોહેના દાખીલ હોતી હુએ.)

(દુખ બેચને મએ ના જાઉરે.—વોહ રાહ.)

મોહેના—સુન સાવરે તુ સીખકો સૈંઆ—તોરે,
બેસકો બદલકર જોગકો લીબાસ—સુન સાવરે.
કસમ સોહે ન લઉ—અબીર લગા તું મોહે.
સબકોભી છુના જાની,
તેપરે સોહનીઆં અબ મારી સબ આસ—સુન સાવરે.

(જાતે હુએ.)

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

(મોહેના, સાસુ, હંસરાજ, ઔર સબ રઇયત ખડી હુએ.)

એક ચૌગાન.

(મેરા રાજ લીઆ, મેરા પાટ લીઆ.—વોહ રાહ.)

મોહના—મેરા ઘાત કીઆ, મેરા મત લીઆ,
મોહે દેખત રહી સગરી નગરી.
ભય ભીત બહી નાહી, સાસ મએ હું,
નાહી અબતગ કાહુથી હું ખાગરી—મેરા ઘાત.

(નાગ નીકાલ " " બટાઉ જોગીકે લીબાસમે દાખીલ હોતા હુએ.)

ગાના.

(કર કર.—વોહ રાહ.)

સબ—ધીર નાર ધર ધર કર સબર,
જોગી હએ ઈધર આયા ધીર ધર.
પરવર પર કર તુ નજર,
દીલમે ન રાખ કુછ તુ ડર.
જોગીકો પ્રીતાપ લે તુ સરપર,
ધીર નાર ધર ધર કર સબર.

ગઝલ.

(આજ બગીચોમે બાલમ,—વોહ રાહ.)

મોહના—સુન દુખીઓક ભજન,
હમપે કરમ કર દીજો રહમ—સુન.
માપે બટા સાસને એહ રખા હએ,
તોરી મહેરબાની બચ જાએ હમ—સુન.

(બટાઉ અતર સબાકો લગાતા હએ.)

અંગ્રેજી ગાના.

(લુસી નીલની રાહ.)

સબ—તૈયાર હએ દો નાગ, તૈયાર હએ દો નાગ,
તુ મોહના અપના સત બતા, કે સુબા જાએ ભાગ.
સાસ—તુ કર ન દેર મોહના, આયા હએ અબ વોહ વકત,
બટાઉ—ન કર ફીકર તુ મોહના, બુલંદ હએ તેરા બખ્ત,
સબ—તૈયાર હએ દો નાગ—તૈયાર હએ દો નાગ,
તુ મોહના અપના સત બતા, કે સુબા જાએ ભાગ.

ગજલ.

મોહના—મુઝકો હએ મેરે રાસ્ત એહ પયમાનકી કસમ,
ઓર રાજ મેરે સારે હએ પીનહાનકી કસમ.

ખાવીંદ મેરે ઔર એહ જોગીકે ફકત શીવા,
મુઝકો છુઆ ન ઔરને હમ્બે જાનકી કસમ.
ઇન દોનોકે શીવા અગર કીસને હો અપના હાત,
મુઝકો લગાયા હો તો હમ્બે ઇમાનકી કસમ.
કહેતા હું રાસ્ત ઝુઠી નહી હમ્બેગી એહ જબાન,
ઇસ નાજકી કસમ હમ્બે મેરી શાનકી કસમ.
ગર હુંગી રાસ્ત તોહી મજ્બે આરામ પાઉંગી,
વરને મરૂંગી જહેરશે યજદાનકી કસમ.

(નાગ નહી દસતા હમ્બે.)

અંગ્રેજી ગાના.

(દર આલે હાલે દીલમાં નોધી લો.—વાહ રાહ.)

સબ—સબ જગમે મશહુર હોંગીજી—મોહેના રાનીકી રાસ્તી.
મોહેના—ખાતરી હુઇ તુમહારી અબ,
બટાઉ—સાસને ગીરાયા ગજબ.
સાસ—ઝુઠી હમ્બે એહ બાતે સબ,
સબ—જીતી રહે તુ મોહેના.

(કોરસ.)

મોહેના—હમને બતલાયા હમ્બે સત.
બટાઉ—મોહેનાકા હમ્બે રૌશન બખ્ત,
સાસ—મેહેરબાં હુઇ હોગાં કીસમત.
સબ—જીતી રહે તુ મોહેના,

(કોરસ.)

મોહેના—અબ શહેરે શહેર ફયેલેગા નામ,
બટાઉ—તેરા સાથી રહે આરામ.
સાસ—ચલ અબ તો હુઇ હમ્બે સામ,
સબ—જીવી રહે તુ મોહેના. (બાતે હમ્બે.)

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

બાગ.

(મોહેનાકા ખાવીંદ ઔર સાસ દાખીલ હોતે હુએ.)

લાવણી.

(ચલ બાત છોડ દે કાહાના.—વોહ રાહ.)

ખાવીંદ—અબ બાત ઠીક વોહ કહેના,
કહેનાજી મુઝે સુનાના,
ક્યા મોહેના હુઈ હએ મેહમાન,
સાસ—તોરા હએ ઉસને નો પયેમાન.
ખાવીંદ—કોન હયેગા ઉસકાજી આશક,
સાસ—વોહ છેલબટાઉજી હએ માસુક.

ઝુલ.

ખાવીંદ—કાંહાં છુપા હએ વોહ નાપાક
સાસ—કર સીના તુ ઉસકા ચાક.
ખાવીંદ—બનાઉ જલા મએ ઉસકો ખાક,
દોના—અબ ન ચુપ રેહેના—કહેનાજી મુઝે સુનાના. (જાતે હુએ.)

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

બાગ.

(બટાઉ સએર કરતાં હુએ, મોહેના આતી હુએ દોનો બગલગીર હોતા હુએ.)

ગજલ—ભયેરવી.

(હોતા હએ એક આનમે અબ કામ હમારા.—વોહ રાહ.)

મોહેના—સજતે હએ સજાવટસે ક્યા આસમાનમે તારે,
બદલે હએ હરએક રંગ એક હરઆનમે તારે.
કીસ તારેસે એહ બાગ બના હયેગા ફલકપર.
ઝુલે હએ બઅંદાજ ગુલીસ્તાનમે તારે.

બાગબાં હમ્મે કમર ઔર એહ અફલાક હમ્મે ગુલશન,
ફુલોં હમ્મે ઉગે આરજે બનદાનમે તારે.
જૌહરી કહો ગરચે એહ માહાતબ બના હમ્મે,
ગૌહરકે બદલ ફીરતે હમ્મે પુકાનમે તારે.
મીરશીખ હમ્મે ખડા સુરખરૂ સાલાર સભોંકા.
સફ બાંધ ખડે સારે હમ્મે મયદાનમે તારે.
બાદ મરગકે ગર હમકો લીજાયેગી વોહ કીસમત,
બન જાએંગે હમ ચરખે મે પાવાનમે તારે.
અખતર વોહ હમે દેખ યાંહાં આગાણસે બચેડે,
કહેંગે કે ગીરે હોગે દા બોસ્તાનમે તારે.

હોરી.

(ખબર મોરી બારીકી લા દીજોરે.—વોહ રાહ.)

બટાઉ——મોહે મધવા પીલા દીનોરે——કુંક દે જાદુ આ,
મધવા પીલા મોહે મસ્ત બનાયો,
દીએપે તોરે રૂપકે જલા દીનોરે——કુંક દે જાદુ આ.
આપ મોલી મોસે——મનમે સમાઈ,
મોહેકો સાથ અપને મીલા દીનોરે——કુંક દે.
મતવારી આપ બની પ્રીત મેરે,
મોહેબી મોરે મનસે ભુલા દીનોરે——કુંક દે.

ગજલ.

(બાહર આઈ દે ભગ્દે બાદ.—વોહ રાહ.)

માહેના——મજન જો આજ હમ્મે પાયા, ન પાયા હમ્મે કબુ અએસા,
ન ઉલફતકા મયે શીરી,-ચખાયા હમ્મે કબુ અએસા.
તેરી ચશમોકે વરગીસમે,-હુઈ હું મુબતાલા જાલીમ,
ન કાજલ આંખોંમે તુને લગાયા,-હમ્મે કબુ અએસા.

તજલી તુઝમે જો હમેં એહ,-ન હોગી મહેતાબમેં,
ન જલવા શમઅમેં અબતગ, દીખા હમેં કછુ અઐંમાં.
ન જાનુ કૌન હુંગી મઍ,-ન હમેં માલુમ હું કાંહાં પે,
હમારા હોંસ ન હમને ભુલાયા, હમેં કછુ અઐંસા.
તુહી આરામ હમેં મેરા,-તુહીં હમેં જીંદગી મેરી,
ન આંખોંમે મેરી કોઈ,-સમાયા હમેં કછુ અઐંસા.

દાદરા.

(રયેન બીતીરી.—વોહ રાહ.)

બટાઉ—મોહના મોરીરે—તોરી અખરીયાં હમેં જાદુ ભરી,
મોહે છુપા રખ—ગોરે સીનેમે.
એહ પ્રીતકી ગડ હમેં દોહોરીરે.
દુજેકે હાતો ન ફસતા કછુ મઍ,
ફસાયા તુને બરજોરી રે.
કુવેપરહી બાહાવરો કીનો મોહે,
જો નયેના રસીલી મરોરીરે.
કબતગ યું રી છુપકે આવેગી,
કારો રયેનમે તુ ગોરીરે.
ચલ બાગમે અબ સયેર કરે હમ,
રતીઆ રહી અબ થોડીરે.
મોહના—રયેન બીતી સારીરે—દે જાને બલહારી,
છુપકે રહો મોહન યાંહાં હમારે,
અબ મોએ જાને દે મએ વારી.
સાસ ઉઠેગી શોર કરેગી—દુખઆપેગીરાયેગી ભારી.
(મોહેના જાતી હુએ બટાઉ સોતા હુએ, મોહેનાકા ખાવીંદ દાખીલ હોતા હુએ.)

લાવની.

(દીન બરહક હમ્મે યજદાંપરસ્તી.—વોહ રાહ.)

ખાવીંદ—એહી સોયા ચંડાલ વોહ મુજી, પહેન મેરે કપડે બદકાર,
સરકે ઉસ્કે મયે બનાઊં ટુકડે, ખયેંચ લગાઊં મયે તલવાર.
બારા બરસપે આયા યાંહાંપે, દેખનેકો મેરી મોહેના,
વફા નહી કોઈ મુઝસે ઉસને, દુખ હમારા કયા કહેના.
છુટને પાવેગા ન મેરે એહ હાતોંસે અબ તો મુજી,
પુરી હુઈ હમ્મે આજહી ઈસ્કી, જીંદગીકો સારી બાજી.
કરૂ સજન મયે દીલાઊં બદલા, ઈસ્કો લગાક યેહ સમશીર
ગીરાઊં ઉસ્કે તન બદનપર મૌતકી ભારી જનજીર.
છોડુંગા ઈસ્કો નહી મયે હરગીજ જાને નહી દુંગા જીનહાર,
સરકે ઉસકે મયે બનાઊં ટુકડે, ખયેંચ લગાઊં મયે તલવાર.
(તલવાર માર ચલા જાતા હુઅે, મોહેના દાખીલ હોતી હુઅે.)

દાદરા—પીલુ.

મોહેના—આ જાન સરન મર મર તન ખાકમે મીલાઊં,
જાગોરે જાગો પીઆ—હારે તોરીરે મોહેના.
ઝર ઝર ખુન લાલ બહાના અખીઆનસે,
ઉઠોરે જાની અબ તુમ ઉઠોરે જાની.—જાગોરે જાગો.
(ખંજર માર મરતી હુઅે, ખાવીંદ દાખીલ હોતા હુઅે.)

લાવની.

(ગુલ ચમનમે બીછુ છુપા.—વોહ રાહ.)

ખાવીંદ—ભર જોબનમે તુતો નીકલ ગઈ મેરી મોહના,
કયા યાદ તેરીમે રોતે સદા હમ રહેના.
તુ ખીલીરી જયેઅી... ગકે બીચ ચંબેલી
કાંહાં છોડ ગઈ ... મેરી અલબેલ

તેરે મોતને મુઝકો જખમ કીયા હૈ ભારી,
મોહેના તુ મેરી દોલતો ધનથી સારી.
બદનામ કીઆરી તુને મુઝે આપ જગમે,
નોશ ખાકે ઉછલ હૈ રહા લહુ આપ રગમે.
આ મુવા મએ કીસસે જાકે દુખ એહ કહેના,
કયા યાદ તેરી મે રોતે સદા હમ રહેના.

(ખંજર મારને જાતા હુએ, બાવા આદમ દાગોસ હોતા હુએ, ઔર જમીનમેંસે એક પરી નમુદ કરતા હુએ, પીછે બટાઉ ઔર મોહેના દોનોંકો [illegible] કરતા હુએ ઔર મોહનાકો બટાઉકો દેતા હુએ, ઔર મોહનાકો બાવીંદકો ભી નમુદ કીઇ હુઇ પરી બક્ષીસ દેતા હુએ.)

દાદરા—કાફી.

(કંગનવો મોરો કરશે સરક.—વોહ રાહ.)

સબ—મોહેના મીલી હમકો હમારી પ્યારી હો,
હુએ ખુદા હમપે મેહેરબાં,
છુડાઇ સખ્તીએ જાં—મોહેના.
બટાઉ—મોહેના પીઆરી રે,
મોહેના—છેલબટાઉ તેહારી રે,
બાવીંદ—ગાએ ખુશીકેજી ગીત,
બટાઉ—લાગી હમારી લગન,
મોહેના—હરએકના મીલી મોહના.
બાવીંદ—આઇનદા દીઇ વોહ યજદાંને હમકોભી યારી હો.

ખતમ શુદ.

(મોહેના ..

સુચના.

આ ચોપડી નીચલાં ઠેકાણાંપરથી મળશે.

કોટમાં—બજારગેટમાં શાપુરજી ફરામજી મદનની દુકાનેથી.

ધોબીતલાવપર—એરચશા કરાણીની કમપની.

કાલબાદેવીપર—શેઠ આગાજી હોરમસજી બુકશેલર તથા ઇ[illegible] બાઇએશેરીમાંથી તથા ગોપાલ નારાયણની કુંમપનીમાંથી.

બાહેરકોટ—બારલીવાલા મોહલામાં નં. ૭૨ વાલા ઘેરમા મે[illegible]નજી એદલજી બાંમબોત પાશેથી.

પાએધોની—કોલસામોહલાના નાકાપર જુમઆ[illegible]ખાનાની સા[illegible] કુંમ કાજી ઇબ્રાહીમનાં ભાઇઓની દુકાનપરથી.

ભીંડીબજાર—નવાબની મસજીદની સામે હાજીમુલા નુરૂદીન જીવાખાનની દુકાનેથી મલશે.

સસતા ભાવ. સસતા ભાવ.

અલાદીનનો ઓપેરા.

અસલ કીમત આના ૬, હાલ આના ૪.

હવાઇ મીજલસ.

[illegible] કીમત આના ૨, [illegible] [illegible]ના ૧.

—ઉપર જણાવેલ[illegible] દુકાનેથી.